

Salonní vůz arcivévody Františka Ferdinanda d'Este na cestě do Utrechtu

Dne 25. března ve 13 hodin proběhne v sídle firmy Olpas Moravia, s. r. o. v Krnově, slavnostní převzetí zrestaurovaného salonního vozu arcivévody Františka Ferdinanda d'Este, sbírkového předmětu Národního technického muzea, který bude reprezentovat Českou republiku na výstavě salonních vozů evropských panovnických rodů v Utrechtu.

Funkční a unikátně obnovený salonní vůz se brzy vydá na dlouhou cestu. Bude zastupovat české země na výstavě věnované cestování evropských panovníků po železnici „Royal class, travelling like a king“ v Utrechtu. Od dubna do května 2010 se do nizozemského města sjede 12 salonních vozů korunovaných hlav z celé Evropy. Náš vůz bude jediný „zástupce“ habsburské panovnické dynastie.

V rámci restaurátorských prací, které probíhaly od října 2009 do začátku března 2010, byla opravena karoserie vozu a jeho pojezd tak, aby byl nyní funkční a mohl být přepravován po kolejích. Po více než sto letech také prošel odbornou rekonstrukcí interiér vozu. Byly doplněny některé chybějící prvky - zrcadlo, hodiny nebo sanitární sklo. Jako vzor sloužily historické fotografie a dochované historické plány.

Salonní vůz si nechal postavit arcivévoda Ferdinand v roce 1909 k soukromému užívání, neboť jízdy jeho oficiálního vozu co by následníka trůnu byly vázány na provoz celého dvorního vlaku a schválení panovníkem. Firma Ringhoffer použila tehdy moderní typ skříně, navržený prof. Gölsdorfem pro rychlíkové vozy státních drah. Vnitřní uspořádání podle dispozic objednavatele navrhl prof. Stíbral. Pohodlný interiér ve stylu blízkém anglickému klasicismu byl zcela podřízen ryze rodinným účelům. Salon byl pojat jako malý obývací pokoj, vybavený dvěma vysokými čalouněnými křesly, divanem, dvěma křesílky a velkým příborníkem. Na čelní stěně bylo umístěno podlouhlé zrcadlo s hodinami. Vedle salonu se nacházela prostorná toaleta. Dvě jednolůžkové ložnice rodičů byly spojeny posuvnými spojovacími dveřmi. Ze dvou dvoulůžkových ložnic pro děti bylo možno vytvořit velký čtyřlůžkový prostor. Další dvoulůžkové oddíly s toaletou byly určeny pro služebnictvo nebo hosty. Samostatná část s velkou skříní, na níž je možno sklopit lůžko, patřila doprovodu. Vůz měl i malou kuchyňku a byl vybaven signálním zařízením pro přivolání obsluhy. Parní topení ohřívalo i vodu na mytí.

Arcivévoda užíval vůz jen pět let, ale velmi často, zejména pro všechny své zahraniční cesty – například rodinné dovolené na francouzské riviéře nebo návštěvy u německého císaře Viléma II. V roce 1914 při odjezdu do Sarajeva z Chlumu u Třeboně se ukázalo, že salonní vůz má zadřené ložisko a byl odstaven. Ve Vídni pak byl k další cestě do Terstu přistaven salonní vůz ministerského předsedy, v němž nefungovalo elektrické osvětlení. To bylo narychlo nahrazeno svíčkami, což arcivévoda okomentoval ironicky, že mu to připadá jako v hrobce... V cíli cesty se pak osud následníka trůnu a jeho manželky naplnil.

Po arcivévodově smrti byl vůz používán jen zřídka a posléze byl začleněn do parku salonních vozů rakouských státních drah. V roce 1919 o vůz požádala československá vláda, které byl v roce 1924 repartiční komisí přidělen. Byl určen především pro potřeby ministerského předsedy, ale pro zahraniční cesty ho používal i ministr zahraničních věcí. Ve vládním vlaku sloužil až do šedesátých let minulého století. Po vyřazení ze stavu vládních vozů byl odstaven a v roce 1971 předán do železniční sbírky NTM, která čítá na 140 historických kolejových vozidel, mezi nimiž je čtyřicet dva parních lokomotiv a další tři salonní vozy.

Tisková zpráva

**NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM > KOSTELNÍ 42 > 170 78 PRAHA 7 > WWW.NTM.CZ
KONTAKT PRO MÉDIA > ALICE.TRISKOVA@NTM.CZ > 220 399 253 > 777 710 834**

Místo konání:

Sídlo firmy Olpas Moravia, s. r. o.

Bruntálská ulice 2

Krnov (bývalé lokomotivní depo – rotunda výtopny)

Prohlídka vozu pro zástupce tisku: 12:00-12:45